

مقایسه آزمون معنی داری و بیزی در توزیع نمایی با پارامتر مزاحم

خدیدجه مهری - رحیم چینی پرداز

اهواز، دانشگاه شهید چمران، گروه آمار

چکیده: در این مقاله مقایسه بین دو روش بیزی و کلاسیک در آزمون‌های فرض در نظر گرفته شده است. در حالت اول با استفاده از یک توزیع پیشین معین، احتمال پسین H_0 بدست آمده و با مقدار احتمال مقایسه می‌شود. در حالت دوم بزرگترین کران پایین احتمال پسین H_0 تحت یک کلاس معقول از توزیع‌های پیشین با مقدار احتمال مقایسه می‌شود. در مقاله حاضر، مقایسه این دو روش برای آزمون‌های نقطه‌ای در مقابل دو طرفه در توزیع نمایی با حضور پارامتر مزاحم انجام شده است. نشان داده شده است که حتی با حضور پارامتر مزاحم در مدل، این دو روش منجر به نتایج متفاوتی در استنباط آماری می‌شوند.

واژه‌های کلیدی: مقدار احتمال، پارامتر مزاحم کران پایین احتمال پسین

۱ مقدمه

فرض کنید $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ یک نمونه تصادفی مشاهده شده از یک توزیع با تابع چگالی $f(x|\theta)$ باشند، که در آن θ عضوی نامعلوم از فضای پارامتر θ می‌باشد. برای آزمون $H_0: \theta = \theta_0$ در مقابل $H_1: \theta \neq \theta_0$ ، آماردانان بیزی معمولاً از احتمال پسین درست بودن فرض صفر یا عامل بیز^۱ به عنوان شواهدی علیه فرض صفر استفاده می‌کنند. فراوانی گراها^۲ معیار مقدار احتمال یا سطح معنی داری مشاهده شده را ارائه می‌دهند. مسئله مهمی که وجود دارد این است که آیا می‌توان بین این دو مکتب فکری مختلف در آزمون‌های آماری توافق ایجاد کرد یا خیر؟ لیندلی (۱۵) در مقاله مشهور خود ("یک پارادوکس آماری") با تمرکز روی فرض صفر نقطه‌ای تحت توزیع نرمال و با انتخاب توزیع پیشین ناآگاهی بخش، نشان داد که ممکن است با وجود مقدار احتمال بسیار کوچک، یک آزمون با روش بیزی منجر به احتمال پسینی می‌شود که با افزایش نمونه مقداری نزدیک به یک می‌گیرد.

^۱ Bayes Factor

^۲ Frequentist

جفریز (۱۷) همین نتیجه را برای توزیع نرمال با استفاده از توزیع پیشین مزدوج بدست آورد. از جمله آثار مهم در ارتباط با این پارادوکس می توان به ادوارد - لیندمن - ساویچ (۱۴)، دگروت (۱۱)، ایتکن (۲)، گومز (۱۶) و تسائو (۱۸) اشاره نمود.

دیکی (۱۳) و برگر و سلک (۵) برای بدست آوردن معیار بیزی، به جای استفاده از یک توزیع پیشین مشخص، این مسئله را با معرفی کلاس هایی از توزیع های پیشین بی طرف^۳ و در نظر گرفتن کران پایین عامل بیز یا کران پایین احتمال پسین درست بودن فرض صفر روی این کلاس ها، مطرح کردند. و به نتیجه مشابهی رسیدند. این مسأله برای توزیع نرمال (برگر و سلک (۵))، توزیع دوجمله ای (برگر و دلامپادی (۴))، و پواسن (چینی پرداز (۸)) انجام شده است. برای مطالعه بیشتر در این زمینه می توان به کاکس (۱۰)، دلامپادی (۱۲) و برناردو (۶) مراجعه کرد.

در بسیاری از موارد هنگام آزمون فرضیه های آماری علاوه بر پارامترهای مورد آزمون، پارامترهای دیگری که مزاحم گفته می شوند نیز در مدل وجود دارند که اگرچه مجهول هستند ولی مورد آزمون قرار نمی گیرند. این مسئله برای آزمون میانگین جامعه نرمال و در حالتی که واریانس جامعه مجهول است توسط چینی پرداز و ابطحی (۱)، و برای مسائل آزمون یک طرفه تحت توزیع نمایی دو پارامتری توسط ین (۱۹) انجام شده است. در این مقاله به مقایسه آزمون های معنی داری و بیز در توزیع نمایی با حضور پارامتر مزاحم پرداخته می شود. این مقاله در ۵ بخش به صورت زیر تنظیم شده است: بخش دوم شامل فرمول بندی مسئله می باشد. بخش سوم شامل مقایسه دو روش با انتخاب یک توزیع پیشین معین (پارادوکس لیندلی و جفریز) می باشد. در بخش چهارم مقایسه بین دو روش با انتخاب کلاس های مختلفی از پیشین ها صورت می گیرد و بخش پنجم به نتیجه گیری از بخش های قبلی اختصاص یافته است.

۲ فرمول بندی مسئله

فرض کنید X_1, X_2, \dots, X_n یک نمونه تصادفی n تایی از متغیرهای مستقل با تابع چگالی $f(\mathbf{x}|\theta)$ باشد که در آن θ پارامتر جامعه، به زیرمجموعه ای از اعداد حقیقی تعلق دارد. آزمون فرضیه $H_0: \theta = \theta_0$ را در مقابل $H_1: \theta \neq \theta_0$ در نظر بگیرید. توجه به چنین آزمون هایی از دو دیدگاه معنی داری و بیزی دارای اهمیت می باشد. در روش معنی داری از معیار مقدار احتمال استفاده می شود. برای این کار آماره مناسبی مانند $T(X)$ انتخاب می شود. انتخاب این آماره به صورت شهودی و معمولاً تابعی از آماره کافی می باشد. اگر $t(x)$ مقدار مشاهده شده آماره باشد، مقدار احتمال به صورت زیر

^۳ Impartial Priors

تعریف می شود:

$$P - value = P_{H_0} (T(X) \geq t(x))$$

هرگاه توزیع آماری تحت درست بودن H_0 متقارن نباشد مقدار احتمال با اندکی تفاوت به صورت:

$$P - value = 2 \min \{P_{\theta_0}(T(X) < t(x)), P_{\theta_0}(T(X) > t(x))\} \quad (1)$$

بدست می آید.

برای انجام آزمون فوق به روش بیزی فرض می شود فرض های H_0 و H_1 به ترتیب دارای احتمال های اولیه π_0 و $1 - \pi_0$ باشند. و احتمال پسین H_0 وقتی x مشاهده شده باشد، عبارتست از:

$$\begin{aligned} P(H_0|x) &= \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{m_\pi(x)}{f(x|\theta_0)} \right]^{-1} \\ &= \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{1}{B(x, \pi)} \right]^{-1} \end{aligned} \quad (2)$$

که در آن توزیع حاشیه ای x به صورت

$$m_\pi(x) = \int_{\theta \neq \theta_0} f(x|\theta) \pi(\theta) d\theta$$

و عامل بیز به صورت زیر خواهد بود

$$B(x, \pi) = \frac{f(x|\theta_0)}{m_\pi(x)}$$

رابطه (۲) تا زمانی مفید خواهد بود که پارامتر مزاحم در مدل وجود نداشته باشد (برگر (۳)). در صورت وجود پارامتر مزاحم در مدل، احتمال پسین هنوز تابعی از پارامتر مزاحم خواهد بود. بنابراین برای حذف تأثیر پارامتر مزاحم باید برای این پارامتر نیز توزیع پیشین مناسبی انتخاب شود. بدست آوردن بدست آوردن احتمال پسین در این حالت برای مثالی که در ادامه بیان شده، آمده است.

فرض کنید X_1, X_2, \dots, X_n یک نمونه تصادفی از توزیع نمایی دو پارامتره $E(\mu, \theta)$ با تابع چگالی

$$f(x|\theta) = \frac{1}{\theta} \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} (x_i - \mu) \right\} \quad x > \mu, \theta > 0, -\infty < \mu < \infty \quad (3)$$

باشد. که در آن هر دو پارامتر مجهول می‌باشند. اگر $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ بردار مشاهدات باشد برای آزمون فرض $H_0: \theta = \theta_0$ در مقابل $H_1: \theta \neq \theta_0$ ، با استفاده از روش معنی‌داری، با توجه به این که $T(X) = \sum_{i=1}^n (X_i - X_{(1)})$ آماره بسنده برای θ می‌باشد و مقادیر دوردست آن علیه فرض صفر هستند. در اینجا $X_{(1)}$ کوچکترین آماره مرتب به صورت $X_{(1)} = \min \{X_1, X_2, \dots, X_n\}$ است. و با توجه به رابطه

$$2 \frac{\sum_{i=1}^n (X_i - X_{(1)})}{\theta_0} \sim \chi_{2n-2}^2$$

و نامتقارن بودن توزیع کای - دو تحت فرض صفر، مقدار احتمال به صورت زیر محاسبه می‌شود: [۲۰]

$$P - value = 2 \min \{P_{H_0}(T(X) \geq t(x)), P_{H_0}(T(X) \leq t(x))\} \\ = \begin{cases} 2P_{H_0}(\chi_{2n-2}^2 \geq \frac{2t(x)}{\theta_0}) & t(x) > \theta_0(n-1) \\ 2P_{H_0}(\chi_{2n-2}^2 \leq \frac{2t(x)}{\theta_0}) & t(x) < \theta_0(n-1) \end{cases} \quad (4)$$

که در آن $t(x) = \sum (x_i - x_{(1)})$ مقدار مشاهده شده آماره آزمون می‌باشد. برای انجام آزمون فوق به روش بی‌زی فرض می‌شود، فرض‌های H_0 و H_1 به ترتیب دارای احتمال‌های اولیه π_0 و $1 - \pi_0$ باشند. با در نظر گرفتن توزیع پیشین ناآگاهی بخش برای μ تحت H_0 و H_1 به صورت

$$\pi(\mu|H_0) = \pi(\mu|H_1) = \pi^*(\mu) = 1 \quad (5)$$

احتمال پسین H_0 وقتی x مشاهده شده است، عبارتست از:

$$P(H_0|x) = \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{m_\pi(x|H_1)}{m_\pi(x|H_0)} \right]^{-1} \quad (6)$$

که در آن

$$m_\pi(x|H_0) = \int_0^\infty L(\mu, \theta = \theta_0|x) \times \pi(\mu|H_0) d\mu \quad (7)$$

$$m_\pi(x|H_1) = \int_0^\infty \int_{-\infty}^\infty L(\mu, \theta|x) \pi(\mu|H_1) \times \pi(\theta) d\mu d\theta \quad (8)$$

۳ پارادوکس لیندلی و جفریز در توزیع نمایی با حضور پارامتر مزاحم

آزمون $H_0: \theta = \theta_0$ را در مقابل $H_1: \theta \neq \theta_0$ در نظر بگیرید. هرگاه مشاهدات x_1, x_2, \dots, x_n از توزیع $E(\mu, \theta)$ (نامعلوم θ) در نظر گرفته شوند، آنگاه

$$L(\mu, \theta_0 | x) = \left(\frac{1}{\theta}\right)^n \exp\left\{-\frac{1}{\theta} \sum_{i=1}^n (x_i - \mu)\right\} I_{(\mu, \infty)}(X_{(1)}) \quad (9)$$

با در نظر گرفتن توزیع پیشین ناآگاهی بخش برای μ به صورت (۵) و با توجه به روابط (۶)، (۷) و (۸) پارادوکس لیندلی و جفریز به شرح زیر بدست می‌آیند: به پیروی از لیندلی (۱۵) توزیع پیشین به صورت $\pi(\theta) = 1$ در نظر گرفته می‌شود. بنابراین

$$\begin{aligned} m_{\pi}(x|H_0) &= \int_{-\infty}^{x_{(1)}} \left(\frac{1}{\theta_0}\right)^n \exp\left\{-\frac{1}{\theta_0} \sum_{i=1}^n (x_i - \mu)\right\} d\mu \\ &= \frac{1}{n} \left(\frac{1}{\theta_0}\right)^{n-1} \exp\left\{-\frac{1}{\theta_0} t(x)\right\} \end{aligned} \quad (10)$$

و

$$\begin{aligned} m_{\pi}(x|H_1) &= \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{x_{(1)}} \left(\frac{1}{\theta}\right)^n \exp\left\{-\frac{1}{\theta} \sum_{i=1}^n (x_i - \mu)\right\} d\mu d\theta \\ &= \int_0^{\infty} \left(\frac{1}{\theta}\right)^n \exp\left\{-\frac{1}{\theta} t(x)\right\} d\theta = \frac{\Gamma(n-1)}{n (t(x))^{-1}} \end{aligned} \quad (11)$$

بنابراین:

$$P_L(H_0|x) = \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{\theta_0^{n-1} \Gamma(n-1) \exp\left\{-\frac{1}{\theta_0} t(x)\right\}}{(t(x))^{n-1}} \right]^{-1} \quad (12)$$

برای بررسی این مسئله از روش جفریز، باید از توزیع پیشین مزدوج استفاده شود. با توجه به اینکه یک توزیع پیشین مزدوج برای θ ، پیشین گاما معکوس می‌باشد. اگر توزیع پیشین $IG(\alpha, \frac{1}{\beta})$ که تابع چگالی آن به صورت

$$\pi(\theta) = \frac{1}{\beta^\alpha \Gamma(\alpha)} \exp\left\{-\frac{1}{\beta\theta} \theta^{-(\alpha+1)}\right\} \quad \alpha > 0, \beta > 0, \theta > 0$$

است در نظر گرفته شود، بنابراین:

$$\begin{aligned}
 m_{\pi}(x|H_1) &= \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{x^{(1)}} \left(\frac{1}{\theta}\right)^n \exp\left\{-\frac{1}{\theta} \sum_{i=1}^n (x_i - \mu)\right\} \\
 &\times \frac{1}{\beta^{\alpha} \Gamma(\alpha)} \exp\left\{-\frac{1}{\beta} \theta^{-(\alpha+1)}\right\} \\
 &= \frac{\Gamma(n + \alpha - 1)}{n \Gamma(\alpha) \beta^{\alpha} \left[\frac{1}{\beta} + t(x)\right]^{n+\alpha-1}} \quad (13)
 \end{aligned}$$

با فرض اینکه توزیع پیشین دارای میانگین θ_0 می‌باشد، یعنی $E_{\pi}(\theta) = \theta_0$ رابطه زیر برقرار خواهد بود:

$$\frac{1}{(\alpha - 1) \beta} = \theta_0 \Rightarrow \beta = \frac{1}{\theta_0 (\alpha - 1)} \quad (14)$$

با جایگذاری (۱۴) در رابطه (۱۳)، این رابطه به صورت زیر تغییر می‌کند:

$$m_{\pi}(x|H_1) = \frac{\theta_0^{\alpha} (\alpha - 1)^{\alpha} \Gamma(n + \alpha - 1)}{\Gamma(\alpha) [(\alpha - 1) \theta_0 + t(x)]^{n+\alpha-1}} \quad (15)$$

در نهایت نیز با جایگذاری روابط (۱۰) و (۱۵) در رابطه (۶)، احتمال پسین به صورت زیر خواهد بود:

$$P_J(H_0|x) = \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{(\alpha - 1)^{\alpha} \Gamma(n + \alpha - 1) \exp\left\{\frac{1}{\theta_0} t(x)\right\}}{\Gamma(\alpha) [(\alpha - 1) \theta_0 + t(x)]^{n+\alpha-1}} \right]^{-1} \quad (16)$$

جدول (۱) مقادیر مختلف احتمال پسین با روش لیندلی $(P_L(H_0|x))$ و احتمال پسین با روش جفریز $(P_J(H_0|x))$ را به ازای $\alpha = 2$ ، $\theta_0 = 2$ و $\pi_0 = \frac{1}{4}$ با افزایش نمونه نشان می‌دهد.

از جدول پیداست احتمال پسین فرض صفر برای هر دو روش با افزایش n به سمت یک میل می‌کند؛ در حالی که مقدار احتمال ثابت می‌ماند. به عبارت دیگر، فرض H_0 که با مقدار احتمال معلوم به روش معنی‌داری رد شده است، از نقطه نظر بی‌زی قابل قبول است. به عنوان مثال، با مقدار احتمال ۰/۰۵ هرگاه تعداد نمونه به ۵۰۰ برسد، فرض H_0 دارای احتمالی بیش از $\frac{1}{4}$ است و یک آماردان منصف فرض H_0 را بر H_1 ترجیح خواهد داد.

۴ مقایسه آزمون معنی‌داری و بیز در کلاس توزیع‌های پیشین

۱.۴ بزرگترین کران پایین احتمال پسین H_0

برای بسیاری از آماردانان استفاده از یک توزیع پیشین معین حتی توزیع پیشین ناآگاهی بخش یک‌جانبه‌نگری نسبت به H_0 محسوب می‌شود. بنابراین برای مقایسه آزمون‌های معنی‌داری و بیز به جای توزیع پیشین معین مجموعه‌ای از توزیع‌های پیشین در نظر گرفته شده و سپس بزرگترین کران پایین احتمال پسین فرض صفر روی این مجموعه با مقدار احتمال مقایسه می‌شود. هرگاه پارامتر مزاحم در مدل وجود داشته باشد این کران پایین تحت تأثیر این پارامتر خواهد بود. یک راه‌حل برای رفع چنین مشکلی استفاده از یک توزیع پیشین روی پارامتر مزاحم برای حذف آن پارامتر از مدل می‌باشد. بنابراین کران بزرگترین پایین احتمال پسین فرض صفر به صورت زیر محاسبه می‌شود: فرض کنید $\pi_1(\theta)$ توزیع پیشین تحت فرض H_1 ، و پارامتر مزاحم (μ) تحت فرض H_0 دارای پیشین ناآگاهی‌بخشی به صورت (۵) باشد. اگر G کلاس معقولی از توزیع‌های پیشین باشد، در آن صورت:

$$\begin{aligned} \underline{P}(H_0|x, G, \pi^*) &= \inf_{\pi \in G} P(H_0|x, G, \pi^*) \\ &= \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{\sup_{\pi \in G} m_{\pi}(x|H_1)}{m_{\pi}(x|H_0)} \right]^{-1} \\ &= \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{1}{\underline{B}(x, G, \pi^*)} \right]^{-1} \end{aligned} \quad (17)$$

که در آن

$$\underline{B}(x, G, \pi^*) = \frac{m_{\pi}(x|H_0)}{\sup_{\pi \in G} m_{\pi}(x|H_1)} \quad (18)$$

$$\sup_{\pi \in G} m_{\pi}(x|H_1) = \sup_{\pi \in G} \int L(\mu, \theta|x) \times \pi(\theta) d\theta \quad (19)$$

همچنین $m_{\pi}(x|H_0)$ و $m_{\pi}(x|H_1)$ از روابط (۷) و (۸) بدست می‌آیند.

پنج کلاس معقول از توزیع‌های پیشین برای θ عبارتند از:

- $\{ \text{کلاس تمام توزیع‌های پیشین ممکن} \} = G_A$
- $\{ \text{کلاس توزیع‌های پیشین مزدوج با میانگین } \theta_0 \} = G_C$
- $\{ \text{کلاس توزیع‌های پیشین با میانه } \theta_0 \} = G_{Me}$
- $\{ \text{کلاس توزیع‌های پیشین با میانه و نمای } \theta_0 \} = G_{MM}$

$\{G_{us} = \text{کلاس توزیع‌های پیشین تک‌نمایی و متقارن حول } \theta_0\}$
 در همه حالت‌ها توزیع پارامتر مزاحم (μ) به صورت (۵) و $\pi_0 = \frac{1}{4}$ فرض می‌شود.

۲.۴ کلاس تمام توزیع‌های پیشین ممکن

قضیه ۱: کران پایین احتمال پسین H_0 برای آزمون $H_0: \theta = \theta_0$ در مقابل $H_1: \theta \neq \theta_0$ هرگاه $\pi(\theta) \in G_A$ برابر است با:

$$\underline{P}(H_0|x, G_A, \pi^*) = \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{f(t|\hat{\theta})}{f(t|\theta_0)} \right]^{-1} \quad (20)$$

که در آن $\hat{\theta}$ برآورد ماکزیمم درست‌نمایی θ می‌باشد.
 بنابراین احتمال پسین به صورت زیر خواهد بود:

$$\left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \left(\frac{n\theta_0}{t(x)} \right)^{n-1} \times \exp \left\{ -n + \frac{t(x)}{\theta_0} \right\} \right]^{-1} \quad (21)$$

اثبات: اثبات به صورت مستقیم و با استفاده از برآورد ماکسیمم درست‌نمایی $(\hat{\theta} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - x_{(1)})}{n})$ بدست می‌آید.

در ستون سوم جدول (۲)، مقادیر $\underline{P}(H_0|x, G_A, \pi^*)$ به ازای مقادیر مختلف n آورده شده است. با توجه به جدول فوق مشخص می‌شود که مقادیر کران پایین احتمال پسین برای G_A بسیار بزرگتر از مقدار احتمال می‌باشند.

کلاس‌های منطقی از توزیع‌های پیشین نیز ممکن است با مشخص کردن نما و میانه آنها در نظر گرفته شوند. کلاس G_{Me} تعریف شده در بخش (۱.۴) شامل تمام توزیع‌های پیشین با میانه θ_0 می‌باشد. در واقع این کلاس توزیع‌های پیشینی را شامل می‌شود که نیمی از جرم توزیع پیشین را به فضای کمتر از θ_0 و نیمی دیگر را به فضای بزرگتر از θ_0 اختصاص می‌دهند. یعنی

$$G_{Me} = \left\{ \pi : \int_0^{\theta_0} \pi(\theta) d\theta = \int_{\theta_0}^{\infty} \pi(\theta) d\theta = \frac{1}{2} \right\} \quad (22)$$

کلاس G_{MM} محدودتر از کلاس G_{Me} می‌باشد که در آن $\pi(\theta)$ روی فواصل $(0, \theta_0)$ و (θ_0, ∞) به ترتیب غیر کاهشی و غیر افزایشی می‌باشد. با توجه به اینکه $G_{MM} \subset G_{Me}$ می‌باشد انتظار می‌رود که $\underline{P}(H_0|x, G_{Me}, \pi^*) \leq \underline{P}(H_0|x, G_{MM}, \pi^*)$ باشد. دو بخش بعدی شامل محاسبه بزرگترین کران پایین احتمال پسین در این دو کلاس می‌باشد.

۳.۴ کلاس توزیع‌های پیشین با میانه θ_0

قضیه ۲: کران پایین احتمال پسین H_0 برای آزمون $H_0: \theta = \theta_0$ در مقابل $H_1: \theta \neq \theta_0$ هرگاه $\pi(\theta) \in G_{Me}$ باشد، برابر است با:

$$\underline{P}(H_0|x, G_{Me}, \pi^*) = \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{1}{\gamma} \times \left\{ 1 + \left(\frac{n\sigma_0}{t(x)} \right)^{n-1} \exp \left\{ \frac{t}{\theta_0} - n \right\} \right\} \right]^{-1} \quad (23)$$

اثبات: فرض کنید G_{Me} مجموعه‌ای از چگالی‌های روی فاصله $(0, \infty)$ با میانه θ_0 باشد. پس با توجه به رابطه (۱۹):

$$\begin{aligned} \sup m_{\pi}(x|H_1) &= \sup \left\{ \int_{\theta_0}^{\theta} \int_{-\infty}^{x^{(1)}} \left(\frac{1}{\theta} \right)^n \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} \sum_{i=1}^n (x_i - \mu) \right\} \times \pi(\mu|H_1) \right. \\ &\left. \pi_1(\theta) d\mu d\theta + \int_{\theta_0}^{\infty} \int_{-\infty}^{x^{(1)}} \left(\frac{1}{\theta} \right)^n \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} \sum_{i=1}^n (x_i - \mu) \right\} \times \pi(\mu|H_1) \pi_2(\theta) d\mu d\theta \right\} \\ &= \sup_{\pi_1} \left\{ \int_{\theta_0}^{\theta} \left(\frac{1}{\theta} \right)^n \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} t(x) \right\} \times \pi_1(\theta) d\theta \right\} + \sup_{\pi_2} \left\{ \int_{\theta_0}^{\infty} \left(\frac{1}{\theta} \right)^n \right. \\ &\quad \left. \times \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} t(x) \right\} \times \pi_2(\theta) d\theta \right\} \quad (24) \end{aligned}$$

که در آن π_1 و π_2 به ترتیب روی $(0, \theta_0)$ و (θ_0, ∞) غیرمنفی می‌باشند. فرض کنید:

الف: $\hat{\theta} < \theta_0$ پس

$$\sup_{\pi_1} \left\{ \int_{\theta_0}^{\theta} \left(\frac{1}{\theta} \right)^n \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} t(x) \right\} \pi_1(\theta) d\theta \right\} = \frac{1}{\gamma} \left(\frac{n}{t(x)} \right)^{n-1} e^{-n}$$

زیرا $\hat{\theta}$ که تابع را حداکثر می‌کند در فاصله $(0, \theta_0]$ قرار دارد. از طرفی چون تابع $\exp \left\{ \frac{-1}{\theta} t(x) \right\}$ در فاصله (θ_0, ∞) نزولی است، پس:

$$\sup_{\pi_2} \left\{ \int_{\theta_0}^{\infty} \left(\frac{1}{\theta} \right)^n \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} t(x) \right\} \right\} = \frac{1}{\gamma} \left(\frac{1}{\theta_0} \right)^n \exp \left\{ \frac{-1}{\theta_0} t(x) \right\}$$

با جایگذاری روابط (۲۵) و (۲۶) در رابطه (۲۴)، و جایگذاری روابط (۲۴) و (۱۰) در رابطه (۱۷)، رابطه (۲۳) بدست می‌آید.

برای حالت دوم نیز، یعنی $\hat{\theta} > \theta_0$ نتیجه‌ای مشابه حالت اول حاصل می‌شود. با توجه به ستون چهارم جدول (۲) اختلاف بین مقدار احتمال $\underline{P}(H_0|x, G_{Me}, \pi^*)$ و $\underline{P}(H_0|x, G_A, \pi^*)$ بیشتر شده است. که با توجه به محدودتر بودن این کلاس نسبت به کلاس G_A منطقی به نظر می‌رسد.

۴.۴ کلاس توزیع‌های پیشین با میانه و نمای θ_0

قضیه ۳: کران پایین احتمال پسین H_0 برای آزمون $H_0: \theta = \theta_0$ در مقابل $H_1: \theta \neq \theta_0$ هرگاه $\theta_0 \in G_{MM}$ باشد، برای دو حالت $\hat{\theta} < \theta_0$ و $\hat{\theta} > \theta_0$ به ترتیب برابر است با:

$$\underline{P}(H_0|x, G_{MM}, \pi^*) = \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{1}{\gamma} \times \left\{ 1 + \left\{ \sup_{0 < k < \theta_0} \frac{1}{k} \int_{\theta_0 - k}^{\theta_0} \left(\frac{\theta_0}{\theta}\right)^{n-1} \times \exp \left\{ t \left(\frac{1}{\theta_0} - \frac{1}{\theta} \right) \right\} \right\} \right]^{-1} \hat{\theta} < \theta_0. \quad (25)$$

$$\underline{P}(H_0|x, G_{MM}, \pi^*) = \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{1}{\gamma} \times \left\{ 1 + \left\{ \sup_{k > \theta_0} \frac{1}{k} \int_{\theta_0}^{\theta_0 + k} \left(\frac{\theta_0}{\theta}\right)^{n-1} \times \exp \left\{ t \left(\frac{1}{\theta_0} - \frac{1}{\theta} \right) \right\} \right\} \right]^{-1} \hat{\theta} > \theta_0. \quad (26)$$

که در آن $\hat{\theta} = \frac{t(x)}{n}$

اثبات: فرض کنید $\hat{\theta} < \theta_0$ باشد. پس

$$\sup_{\pi_1} m_{\pi}(x|H_1) = \sup_{\pi_1} \int_0^{\theta_0} \int_{-\infty}^{x^{(1)}} \left(\frac{1}{\theta}\right)^n \times \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} \sum_{i=1}^n (x_i - \mu) \right\} \times \pi_1(\theta) d\mu d\theta + \sup_{\pi_2} \int_{\theta_0}^{\infty} \int_{-\infty}^{x^{(1)}} \left(\frac{1}{\theta}\right)^n \times \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} \sum_{i=1}^n (x_i - \mu) \right\} \pi_2(\theta) d\mu d\theta \quad (27)$$

که در آن π_1 و π_2 هر دو غیر منفی و روی فواصل $(0, \theta_0)$ و (θ_0, ∞) ، به ترتیب غیرکاهشی و غیرافزایشی می‌باشند. همچنین $\int_{\theta_0}^{\infty} \pi_2(\theta) d\theta = \frac{1}{\gamma} = \int_0^{\theta_0} \pi_1(\theta) d\theta$. بنابراین

$$\sup_{\pi_1} m_{\pi}(x|H_1) = \sup_{\pi_1} \int_0^{\theta_0} \left(\frac{1}{\theta}\right)^n \exp \left\{ \frac{-1}{\theta_0} t(x) \right\} \pi_1(\theta) d\theta + \frac{1}{\gamma} \left(\frac{1}{\theta_0}\right)^{n-1} \exp \left\{ \frac{-1}{\theta_0} t(x) \right\} \quad (28)$$

این رابطه را می‌توان به صورت زیر در نظر گرفت:

$$\sup_{\pi_1} m_{\pi}(x|H_1) = \sup_{\pi_1} \int_0^{\gamma \theta_0} g(t(x), n, \theta) \pi_1(\theta) d\theta + \frac{1}{\gamma} \left(\frac{1}{\theta_0}\right)^{n-1} \exp \left\{ \frac{-1}{\theta_0} t(x) \right\} \quad (29)$$

که در آن

$$g(t(x), n, \theta) = \begin{cases} \left(\frac{1}{\theta_0}\right)^{n-1} \exp\left\{-\frac{1}{\theta_0} t(x)\right\} & \theta < \theta_0 \\ \left(\frac{1}{2\theta_0 - \theta}\right)^{n-1} \exp\left\{-\frac{1}{2\theta_0 - \theta} t(x)\right\} & \theta > \theta_0 \end{cases} \quad (30)$$

و

$$\pi_3(\theta) = \frac{1}{2} \pi_1(\theta) I_{(\theta_0, \theta_0)}(\theta) + \frac{1}{2} \pi_1(2\theta_0 - \theta) I_{(\theta_0, 2\theta_0)}(\theta) \quad (31)$$

که π_3 غیر منفی، تک مدی و متقارن حول θ_0 می باشد. و

$$\int_0^{2\theta_0} \pi_3(\theta) d\theta = \frac{1}{2}$$

حال چون $\pi_3(\theta)$ تک مدی و متقارن حول θ_0 می باشد، بنابراین ترکیبی از توزیع های یکنواخت $U(\theta_0 - k, \theta_0 + k)$ برای $k > 0$ است. و

$$\begin{aligned} \sup_{\pi_3} \int_0^{2\theta_0} g(t(x), n, \theta) \pi_3(\theta) d\theta &= \frac{1}{2} \sup_{0 < k \leq \theta_0} \frac{1}{2k} \int_{\theta_0 - k}^{\theta_0 + k} g(t(x), n, \theta) d\theta \\ &= \frac{1}{2} \sup_{0 < k < \theta_0} \frac{1}{k} \int_{\theta_0 - k}^{\theta_0} \left(\frac{1}{\theta}\right)^n e^{-\frac{1}{\theta} t(x)} d\theta \end{aligned} \quad (32)$$

بنابراین با جایگذاری رابطه (۳۴) در (۳۱) و جایگذاری رابطه (۳۱) و (۱۰) در رابطه (۱۷)، رابطه (۲۷) حاصل می شود. برای حالت $\hat{\theta} > \theta_0$ نیز نتیجه ای مشابه حالت اول، با اندکی تغییر حاصل می شود.

در ستون پنجم جدول (۲) مقادیر $(\underline{P}(H_0|x, G_{MM}, \pi^*))$ آورده شده است. همانطور که ملاحظه می شود در این کلاس از توزیع های پیشین نیز همانند دو کلاس قبلی مقادیر $(\underline{P}(H_0|x, G_{MM}, \pi^*))$ از مقدار احتمال بزرگتر است.

از آنجا که θ حول θ_0 متقارن نمی باشد برای محاسبه کران پایین احتمال پسین روی کلاس G_{us} باید یک تبدیل مناسب روی θ صورت گیرد. تبدیل مناسب در اینجا به صورت $u(\theta) = \ln \frac{\theta}{\theta_0}$ با برد R ، است. فرض کنید h یک تابع چگالی تک نمایی و متقارن از u باشد به طوری که

$$\int_{-\infty}^{\infty} h(u) du = \frac{1}{2} = \int_0^{\infty} h(u) du$$

بنابراین توزیع پیشین θ به صورت زیر خواهد بود:

$$\pi(\theta) = h(u(\theta)) \frac{d(u(\theta))}{d\theta} \quad (33)$$

همچنین θ_0 میانه π می باشد. چون

$$\int_0^{\theta_0} \pi(\theta) d\theta = \int_0^{\theta_0} h(u(\theta)) \frac{d(u(\theta))}{d\theta} d\theta = \int_{-\infty}^{\theta_0} h(u) du = \frac{1}{4}$$

بخش بعدی به محاسبه کران پایین احتمال پسین روی این کلاس اختصاص یافته است.

۵.۴ کلاس توزیع های پیشین متقارن و تک مدی حول θ_0

قضیه ۴: کران پایین احتمال پسین H_0 برای آزمون $H_0: \theta = \theta_0$ در مقابل $H_1: \theta \neq \theta_0$: هرگاه $\theta \in G_{us}$ باشد، برابر است با:

$$\begin{aligned} P(H_0 | x, G_{us}, \pi^*) &= \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \frac{1}{4} \right. \\ &\times \left. \left\{ \sup_{k > 0} \frac{1}{k} \int_{-k}^k \exp \left\{ -nu + \frac{t}{\theta_0} (1 - e^{-u}) \right\} du \right\} \right]^{-1} \quad (34) \end{aligned}$$

اثبات: فرض کنید H کلاسی از تمام چگالی های متقارن و تک نمایی حول صفر باشد. بنابراین

$$\begin{aligned} \sup_{\pi \in G_{us}} m_{\pi}(x | H_1) &= \sup_{\pi \in G_{us}} \int_0^{\infty} \int_{-\infty}^{x^{(1)}} \left(\frac{1}{\theta} \right)^n \times \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} \sum_{i=1}^n (x_i - \mu) \right\} \\ &\times \pi(\theta) d\mu d\theta = \sup_{h \in H} \int_0^{\infty} \left(\frac{1}{\theta} \right)^n \exp \left\{ \frac{-1}{\theta} t(x) \right\} \times h(u(\theta)) \frac{d(u(\theta))}{d\theta} d\theta \\ &= \sup_{h \in G_{us}} \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{1}{\theta(u)} \right)^n \times \exp \left\{ \frac{-1}{\theta(u)} t(x) \right\} h(u) du \quad (35) \end{aligned}$$

که در آن

$$u(\theta) = \ln \frac{\theta}{\theta_0}$$

حال چون $\pi(\theta)$ تک مدی و متقارن حول صفر می باشد، بنابراین ترکیبی از توزیع های یکنواخت $U(k, k)$ برای $k > 0$ است. پس

$$\begin{aligned} \sup_{\pi \in G_{us}} m_{\pi}(x | H_1) &= \sup_{k > 0} \frac{1}{4k} \int_{-k}^k \left(\frac{1}{\theta(u)} \right)^n \times \exp \left\{ \frac{1}{\theta(u)} t(x) \right\} du \\ &= \sup_{k > 0} \frac{1}{4k} \int_{-k}^k \left(\frac{1}{\theta_0 \exp\{u\}} \right)^n du \quad (36) \end{aligned}$$

با جایگذاری روابط (۳۹) و (۱۰) در رابطه (۱۷)، رابطه (۳۶) بدست می آید. ستون ششم جدول (۲)، مقادیر بزرگترین کران پایین احتمال پسین روی کلاس G_{us} را نشان می دهد. همانطور که از جدول پیداست در این کلاس نیز اختلاف بین دو روش آزمون وجود دارد.

۶.۴ کلاس توزیع های پیشین مزدوج با میانگین θ_0

برای توزیع نمایی به فرم (۱) یک کلاس توزیع پیشین مزدوج می تواند به صورت زیر باشد:

$G_C = \{ \text{تمام چگالی های گاما - معکوس با میانگین } \theta_0 \}$
 که تابع چگالی گاما - معکوس $IG(\alpha, \frac{1}{\beta})$ در بخش (۳) آمده است.

قضیه ۵: کران پایین احتمال پسین H_0 برای آزمون $\theta = \theta_0$: H_0 در مقابل $H_1: \theta \neq \theta_0$ هرگاه $\pi(\theta) \in G_C$ برابر است با:

$$P(H_0|x, G_C, \pi^*) = \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \exp \left\{ \frac{t}{\theta_0} \right\} \right. \\ \left. \times \sup_{0 < \lambda < 1} \left\{ \frac{\Gamma(n + \frac{1}{\lambda} - 1)}{\Gamma(\frac{1}{\lambda})} \times \frac{(\frac{1}{\lambda} - 1)^{\frac{1}{\lambda}}}{[\frac{1}{\lambda} + \frac{t}{\theta_0} - 1]^{n + \frac{1}{\lambda} - 1}} \right\} \right]^{-1} \quad (37)$$

اثبات: با توجه به اینکه فرض $E_\pi(\theta) = \theta_0$ ، یعنی $\frac{1}{\beta(\alpha-1)} = \theta_0$ معادل است با $\alpha = \frac{c}{\theta_0}$ و $\beta = \frac{1}{c - \theta_0}$ برای $c > 0$. رابطه (۱۳) به صورت زیر خواهد بود:

$$m_\pi(x|H_1) = \frac{(c - \theta_0)^\alpha \Gamma(n + \frac{c}{\theta_0} - 1)}{n \Gamma(\frac{c}{\theta_0}) [c - \theta_0 + t(x)]^{n + \frac{c}{\theta_0} - 1}} \quad (38)$$

بنابراین با جایگذاری روابط (۴۰) و (۱۰) در رابطه (۱۷)، احتمال پسین به صورت زیر بدست می آید:

$$P(H_0|x, G_C, \pi^*) = \left[1 + \frac{1 - \pi_0}{\pi_0} \times \exp \left\{ \frac{t}{\theta_0} \right\} \times \sup_{c > \theta_0} \frac{\Gamma(n + \frac{c}{\theta_0} - 1)}{\Gamma(\frac{c}{\theta_0})} \right. \\ \left. \times \frac{(\frac{c}{\theta_0} - 1)^{(\frac{c}{\theta_0})}}{[\frac{c}{\theta_0} + \frac{t}{\theta_0} - 1]^{n + \frac{c}{\theta_0} - 1}} \right]^{-1} \quad (39)$$

که این رابطه معادل با رابطه $(\lambda = \frac{\theta_0}{c})$ می باشد. ستون هفتم جدول (۲)، مقادیر بزرگترین کران پایین احتمال پسین روی کلاس G_c را نشان می دهد. مشابه کلاس های دیگر در این کلاس نیز بین دو روش آزمون اختلاف وجود دارد. البته این اختلاف در این کلاس نسبت به سایر کلاس ها بیشتر می باشد. و این به دلیل محدودیت بیشتری است که روی این کلاس گذاشته شده است.

جدول (۱): افزایش احتمال پسین به همراه افزایش نمونه با $\frac{1}{4} = \pi_0$ و

$$P - value = 0/1, 0/05, 0/01$$

$p - value = 0/1$		$p - value = 0/05$		$p - value = 0/01$		
$P_J(H_0 x)$	$P_L(H_0 x)$	$P_J(H_0 x)$	$P_L(H_0 x)$	$P_J(H_0 x)$	$P_L(H_0 x)$	n
0/2713	0/1287	0/1893	0/0733	0/0842	0/0169	5
0/1398	0/2008	0/2200	0/1205	0/0670	0/0303	10
0/4470	0/2813	0/3023	0/1780	0/0899	0/0484	20
0/5959	0/3991	0/4434	0/2704	0/1530	0/0816	50
0/6937	0/4920	0/5528	0/3519	0/2221	0/1163	100
0/7730	0/5830	0/6524	0/4401	0/3057	0/1667	200
0/8505	0/6920	0/7599	0/5590	0/4307	0/2370	500
0/8922	0/7621	0/8224	0/6440	0/5276	0/3078	1000
0/9648	0/9111	0/9393	0/8531	0/7916	0/5890	10000

جدول (۲): مقایسه P - مقدار $(0/05)$ و بزرگترین کران پایین احتمال پسین H_0 با $\frac{1}{4} = \pi_0$ و $\theta_0 = 2$

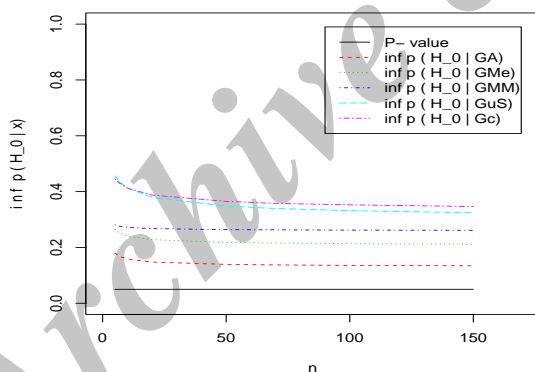
$\underline{P}(H_0 x, G_C)$	$\underline{P}(H_0 x, G_{us})$	$\underline{P}(H_0 x, G_{MM})$	$\underline{P}(H_0 x, G_{Me})$	$\underline{P}(H_0 x, G_A)$	t	n
0/4457	0/4563	0/2806	0/2642	0/1795	17/53	5
0/4293	0/4338	0/2757	0/2510	0/1675	23/34	7
0/4127	0/4128	0/2720	0/2409	0/1587	31/53	10
0/3876	0/3794	0/2672	0/2278	0/1475	56/90	20
0/3650	0/3482	0/2638	0/2180	0/1394	127/28	50
0/3578	0/3396	0/2629	0/2156	0/1374	172/41	70
0/3527	0/3318	0/2621	0/2134	0/1357	238/86	100
0/3465	0/3244	0/2614	0/2116	0/1342	347/71	150

بحث و نتیجه گیری

همان طور که گفته شد بین دو روش آزمون کردن فرض های دو طرفه کلاسیک و بینی تعارض وجود دارد. این تعارض به دو صورت ممکن رخ می دهد. یکی اینکه برای مقدار احتمال ثابت با افزایش تعداد نمونه احتمال پسین درست بودن H_0 افزایش می یابد به گونه ای که ممکن است یک فرض آماری که با شیوهی معنی داری رد شده است با

افزایش نمونه دارای احتمال بسیار بالا و حتی نزدیک به یک شود. دوم اینکه حتی اگر تعداد نمونه ثابت و به جای مقایسه مقدار احتمال با احتمال پسین H_0 ، مقدار احتمال با کران پایین احتمال پسین H_0 هرگاه توزیع پیشین از کلاس معقولی از توزیع‌ها به دست آمده باشد هنوز احتمال پسین فرض H_0 از مقدار احتمال بیشتر است. باید توجه کرد چنین نتیجه‌ای برای آزمون‌های یکطرفه اتفاق نمی‌افتد (کسلا و برگر (۷)، برگر (۳) و چینی پرداز (۸)). یک نتیجه حاصل از چنین تحقیقاتی این است که آماردان برای فرض های نقطه‌ای در مقابل دوطرفه به‌هنگام استفاده از آزمون‌های معنی‌داری در رد کردن H_0 با احتیاط بیشتری برخورد کند. به عبارت دیگر می‌توان گفت مقدار احتمال برای چنین آزمون‌هایی ممکن است گمراه کننده باشد. همان‌طور که از جداول (۱) و (۲) و شکل (۱) پیداست، نتایج این مقاله این تعارض را به این صورت تشدید می‌کند، که هرگاه یک پارامتر مزاحم^۴ در توزیع جامعه وجود داشته باشد این تعارض در توزیع نمایی باقی می‌ماند.

باید یادآوری کرد که مقایسه مقدار احتمال و احتمال پسین فرض H_0 تنها در توزیع نرمال (ابطحی و چینی پرداز (۱)) و توزیع نمایی نشان داده شده است. بررسی این مسئله برای توزیع‌های دیگر و یا کلاس توزیع‌های دیگر تحقیقات بیشتری را طلب می‌کند. از طرف دیگر چنین مقایسه‌ای برای زمانی که به جای یک پارامتر یک بردار از پارامترهای مزاحم وجود دارد مسأله‌ای ای باز است.

شکل ۱: مقایسه کران پایین احتمال پسین فرض صفر در حضور پارامتر مزاحم به ازای مقادیر مختلف n

^۴ Nuisance Parameter

مراجع

چینی پرداز، ر، و ابطحی، آ، مقایسه کران پایین احتمال پسین و مقدار احتمال در حضور پارامتر مزاحم، اندیشه آماری، اندیشه آماری، شماره اول، سال هفتم، ۱۳۸۱، صفحات ۳-۱۰.

- Aitkin, M. (1991), Posterior Bayes factors (with discussion), *J. Roy. Stat. Soc. Ser. B*, 53:111-142.
- Berger, J. O. (1985), *Statistical Decision Theory and Bayesian Analysis*. 2nd ed. Berlin: Springer-Verlag.
- Berger, J.O. and Delampady, M. (1987), Testing precise hypotheses (with discussion), *Stat.Sci.*, 2:317-352.
- Berger, J. O. and Sellke, T. (1987), Testing a point null hypotheses: the irreconcilability of P value and evidence, *J. Am. Stat. Assoc.*, 82:112-122.
- Bernardo, J. M. (1980), A Bayesian analysis of classical hypothesis testing, In *Bayesian statistics*(J. M. Bernardo, M. H. Degroot, D. V. Lindley and A. F. M. Smith, eds) 605-618. University Press Valencia.
- Casella, G and Berger, R. L. (1987), Reconciling Bayesian and Frequentist Evidence in the One-Sided Testing Problem, *J. Am. Stat. Assoc.*, 82: 106-111.
- Chinipardaz, R. (2003), The Discrepancy of P-values and Posterior Probability in Poisson Distribution, *Pak. J. Stat.*, 19:301-313.
- Chinipardaz, R. and Noorbaloochi, S., (2003), The reconcilability of P-values and posterior probability in nonregular distributions, *Far east J. Theo. Stat.*, 10:112-122.
- Cox, D. R. (1977), The role of significance tests. (with discussion), *Scand. J. Stat.*, 4:49-70.
- DeGroot, M. H. (1982), Lindley's paradox: comment, *J. Am. Stat. Assoc.*, 378:336-339.
- Delampady, M. (1989), Lower bounds on bayes factors for interval null hypotheses, *J. Am. Stat. Assoc.*, 84:120-124.
- Dicky, J. M. (1977), Is the tail area useful as an approximate Bayes factor? *J. Am. Stat. Assoc.*, 72:138-142.

- Edwards, W., Lindma, H. and Savage, L. J., (1963), Bayesian statistical inference for psychological research, *Psycholo. Rv.*, 70:193-242.
- Lindley, D. V. (1957), A statistical paradox , *Biometrika*, 44-187-192.
- Gomez - villegas, M. A, Main, P. Sanz, L. (2002), A suitable Bayesian approach in teting point null hypothesis: some example revisited, *Comm. Stat. Theo.Meth.*, 31:201-217.
- Jeffreys, H. (1961), Theory of probabality, 3rd ed. London: Oxford University Press.
- Tsao, C. A. (2006), A not on Lindley's paradox, *Test* 1:125-139.
- Yin, Y. (2011), Generalized P-values and Bayesian evidence in the One-sided testing problems under exponential distributions, *Stat. Neerlandica*, 65:319-336.
- Williamson, P. P. (2004), Comparison of testing procedures utilizing P-values and Bayes factors in some common situations, *J. Stat. Comm. Sim.*, 74:833-850.

Archive of SID